

Nyomtatott és online sajtó

Életbe lépett a hadiállapotról szóló jogszabály Ukrajnában

2018. november 28. – MTI, Magyar Idők, Magyar Hírlap, Mandiner, karpatalja.ma, Híradó, Origo

Életbe lépett a hadiállapotról szóló elnöki rendeletet megerősítő jogszabály azután, hogy szerda délután megjelent a hivatalos közlönyben - közölte az UNIAN ukrán hírügynökség. Ezt megelőzően a törvényt aláírta Andrij Parubij házelnök és Petro Porosenko államfő. A jogszabály értelmében Ukrajna tíz megyéjében léptetnek életbe hadiállapotot 30 napi időtartamra - utólagos hatállyal - november 26-tól, helyi idő szerint 14 órától december 26-án 14 óráig.

Csáky Pál: magyar képviselők deklarációt készítenek elő a kisebbségek támogatása érdekében

2018. november 28. – MTI, Felvidék Ma, Magyar Idők, HírTv

Magyarországi és külhoni magyar európai parlamenti (EP) képviselők Brüsszeli deklaráció nevű dokumentumot készítenek elő az európai kisebbségek ügyének hosszú távú, uniós szintű támogatása érdekében – közölte Csáky Pál Brüsszelben az MTI-nek adott nyilatkozatában szerdán. A szlovákiai Magyar Közösség Pártjának (MKP) európai parlamenti képviselője elmondta, a magyar képviselőkkel folytatott szerdai megbeszélésen tárgyalt Brüsszeli deklaráció ajánlásokat fogalmazna meg a jövőre megalakuló új összetételű Európai Parlament és Európai Bizottság számára, valamint az EP kisebbségi munkacsoportjának elvárásait rögzítené a kisebbségek kérdésének rendezése ügyében. Azt kívánja bemutatni a következő uniós intézmények tagjainak, hogy a kisebbségi munkacsoport komoly kérdésekkel foglalkozik, olyanokkal, amelyek akár több mint egymillió európai állampolgár támogatását élvezik.

Viorica Dăncilă szerint a Gyulafehérvári nyilatkozat garantálta a nemzeti kisebbségek alapvető jogait

2018. november 28. – MTI, Krónika, Erdély Ma, transindex.ro, maszol.ro, Nyugati Jelen

A romániai nemzeti kisebbségek alapvető jogait az 1918-as Gyulafehérvári nyilatkozat garantálta – jelentette ki Viorica Dăncilă miniszterelnök szerdán a parlament díszülésén, amelyet az Erdély és a Román Királyság egyesülését kikiáltó 1918-as gyulafehérvári román nemzetgyűlés centenáriuma alkalmából tartottak. A miniszterelnök maga idézte a történelmi dokumentum harmadik – az együtt lakó népek számára teljes nemzeti szabadságot előírányzó – pontját, amelyet az erdélyi magyarság képviselői a száz éve beváltatlan autonómiaígéreteként szoktak számon kérni a bukaresti vezetőkön. „Minden népnek joga van a maga neveléséhez és kormányzásához saját anyanyelvén, saját közigazgatással, saját kebeléből választott egyének által. Minden nép az őt alkotó egyének számának arányában kap képviseleti jogot a törvényhozó testületekben és a kormányzati szervekben” – emlékeztetett a

gyulafehérvári nyilatkozat nemzeti közösségekről szóló részére a miniszterelnök. Dăncilă szerint a „ma is érvényes elv” arra a jogra vonatkozik, hogy a kisebbségek használhassák anyanyelvüket az oktatásban, közigazgatásban és igazságszolgáltatásban. Úgy értékelte: a gyulafehérvári elvek teljesülését igazolja az a tény is, hogy a bukaresti parlamentben 18 nemzeti kisebbség képviselői, és az RMDSZ törvényhozói is jelen vannak.

Novák Csaba Zoltán a Parlamentben: a többség-kisebbség viszonyának rendezésére van szükség Romániában

2018. november 28. – transindex.ro, Krónika, maszol.ro

A törvényhozó testület két háza együttes ülésén a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) nevében felszólaló Novák Csaba Zoltán, Maros megyei szenátor beszédében azt hangoztatta, hogy párbeszédre, közös jövőképre, a többség és a kisebbség viszonyának rendezésére van szükség Romániában. Kijelentette: az elmúlt száz évben nem valósult meg a Gyulafehérvári Nyilatkozatba foglalt országmodell, továbbra sincs teljes egyenlőség a nemzetiségek között Romániában, ezért a romániai magyarok nem szemlélhetik ugyanúgy a centenáriumot, mint a román többség, hiszen amit a románok a nemzeti törekvések beteljesüléseként élnek meg, arra a magyarok veszteségként emlékeznek. „Románia egy új jövőképet kell megfogalmazzon, és ennek része kell legyen a többség és a kisebbségek viszonyának mindenki számára elfogadható módon történő rendezése is” – mutatott rá az RMDSZ politikusa.

„Nem kell begörcsölni december elsejétől” – Benkő Levente történész friss díjáról, munkásságáról, a román centenáriumról

2018. november 28. – Krónika

Frissen kapott, Erdővidék Kultúrájáért díjáról, szerteágazó történészi munkásságáról kérdezték Benkő Leventét. Az újságíró, történész, a Krónika volt munkatársa arról is beszélt, meglátása szerint miként kellene viszonyulniuk az erdélyi magyaroknak a románság december elsejei, centenáriumi ünnepéhez.

Összefogással mentik meg „a legnagyobb aradi magyar” sírhelyét

2018. november 28. – maszol.ro

Példás összefogás szerveződött egy helytörténeti mentőakció köré Aradon. „A legnagyobb aradi magyarnak” tartott Barabás Béla volt budapesti és bukaresti országgyűlési képviselő családi sírkertjét mentették meg civilek a magyar érdekvédelmi szervezettel közösen. A síremlék elhanyagolt volt, két éve nem fizették a köztemetőket fenntartó önkormányzati vállalatnak a sírhelyek bérleti díját, ezért félt, hogy rátemetkeznek. Az RMDSZ megyei szervezetének vezetősége vállalta, hogy hét évre előre kifizeti a bérleti díjat, de mások is az ügy mellé álltak.

Felmérés: Románia lakosságának 31 százaléka jó kapcsolatot ápolna Magyarországgal

2018. november 28. – Krónika, maszol.ro

Az ország lakosságának csaknem 60 százaléka ért egyet azzal, hogy Romániának egyesülnie kellene a Moldovai Köztársasággal, 27 százalék pedig ellenzi ezt – derül ki egy közvélemény-kutatásból. A közvélemény-kutatás szerint ugyanakkor a hazai lakosság 31 százaléka gondolja úgy, hogy Romániának a szomszédos országok közül Magyarországgal kell a legjobb viszonyt fenntartania. Arra a kérdésre, hogy melyik országot tartják Románia legerősebb szomszédjának, a megkérdezettek 49 százaléka Magyarországot nevezte meg, 19 százalék Ukrajnát, 14 százalék a Moldovai Köztársaságot, 11 százalék Szerbiát, 4 százalék Bulgáriát, 3 százalék pedig más országot jelölt meg.

Német befektetők jöhetnek Kovászna és Hargita megyébe

2018. november 28. – szekelyhon.ro, Krónika

Szerdán a szebeni német konzulátus kezdeményezésére munkaebéden vett részt Sepsiszentgyörgyön Hans E. Tischler szebeni német konzul, Sebastian Metz a Román-Német Ipari és Kereskedelmi Kamara igazgatója, a Kovászna és Hargita megyei, valamint a sepsiszentgyörgyi és csíkszeredai önkormányzatok képviselői és a megyei kereskedelmi kamarák vezetői, és helyi vállalkozók. Édler András a Kovászna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke lapunknak elmondta, elsősorban azt a kérdést járták körül, hogy mit tehet a két megye, hogy vonzóbb legyen a német befektetők számára. A német cégek érdeklődnek, jönnének is, de kérdés, hogy mit tudunk számukra ajánlani – összegezte Édler.

Mire mennek a differenciált képességvizsgálóval a magyar gyerekek?

2018. november 28. – transindex.ro

A magyar iskolában tanuló hatodikosok, akik a román nyelvet és irodalmat már a speciális tankönyvek szerint tanulták, a 2021-es kisérettségén már más tételsort kapnak, mint román anyanyelvű diáktársaik - jelentette az RMDSZ hétfői hírlevele. A szenátus döntőházként elfogadta azt a sürgősségi kormányrendeletet, amely jogi keretet biztosít a speciális tanrend szerinti differenciált kisérettségi és érettségi vizsgák szervezésére. A tervezetet ugyan 2017-ben már egyszer jóváhagyta a parlament, de többszöri alkotmányossági óvás után visszakerült a parlamentbe. Most azt írják, hogy a hétfőn elfogadott változat már tartalmazza az alkotmánybíróság javaslatait is, tehát elvileg nem kellene több gond legyen vele. A döntés kapcsán kérdezték meg Görbe Péter Hargita megyei főtanfelügyelőt és Bartolf Hedwig tanfelügyelőt és tankönyvszerkesztőt.

Centenárium körlevél: a román himnusz meghallgatására kötelezik az óvodásokat

2018. november 28. – maszol.ro

A centenárium alkalmából valamennyi romániai közoktatási intézményben a kötelesek a diákok elénekelni a román himnusz szerdán és csütörtökön. Az óvodákban elénekelni nem,

de meghallgatni kötelező – olvasható a főtanfelügyelőségekre eljuttatott oktatási minisztériumi körlevélben. A körlevelet aláíró Ionel Florian Lixandru államtitkár közli főtanfelügyelőkkel: az iskolákban délelőtt 10 órakor, illetve (délutáni oktatás esetén) 14 órakor kell elénekelniük a himnuszt a diákoknak. Az óvodákban a „reggeli program keretében” kötelező lejátszani a „Deșteaptă-te, române!”-t.

Centenárium a román eszme és a poszt-trianoni bánat között

2018. november 29. – Krónika

Román és magyar történészt faggattak az Erdély és a Román Királyság egyesülését kikiáltó, 1918-as gyulafehérvári román nemzetgyűlés centenáriumáról. Miközben elismerte, nem várható el egy magyartól, hogy mindenáron vidám legyen december elsején, Adrian Cioroianu volt külügyminiszter úgy véli, mivel közép- és hosszú távon a demográfia alakítja a történelmet, Erdély az első világháború nélkül is Romániához csatlakozott volna. Eközben Fodor János egyetemi tanár a Krónikának adott interjúban arról beszél, hogy a nemzeti mitológiák dilettantizmusának elkerülésével kellene szembenézni az elmúlt száz évvel.

A román ünnep nézőközönsége

2018. november 29. – Krónika

Arról senki nem beszél, hogy Trianon miért lett – emelte ki a Krónikának Szilágyi N. Sándor nyelvész, aki a december elsejei román centenáriumi ünnep kapcsán úgy fogalmazott: inkább azt kellene megnéznünk, hogyan lehet berendezni ezt a világot úgy, hogy élhető legyen. Dósa Zoltán pszichológus szerint el kell fogadni, hogy ebben az országban élünk, már csak azért is, hogy ne legyünk dühvel és feszültséggel tele.

Száz év Balkán

2018. november 29. – Balogh Levente – Krónika

A Krónika vezércikke szerint „Kevés pozitívumot tudunk felsorolni, ha arra kell választ adnunk, mit nyert Erdély, illetve az itt élő nemzetiségek az elmúlt száz évben annak nyomán, hogy 1918. december elsején néhány ezer erdélyi és magyarországi román Gyulafehérváron egyoldalúan, a többi itt élő nemzetiség megkérdezése nélkül kimondta: azt szeretnék, ha az általuk is lakott területek a szomszédos Román Királysághoz csatlakoznának. A piros-sárga-kék zászló- és kokárdaorgián, illetve néhány kétes értékű, az úgynevezett centenáriumi alkalmából szombaton felavatandó köztéri emlékművön túlmenően homályba vész, mit tett hozzá Románia Erdélyhez”.

Magyar javak sunyi lekobzása Romániában

2018. november 28. – Figyelő – Borbély Tamás

Leállt Romániában a kommunizmus idején elkobzott ingatlanok visszaszolgáltatása, mi több, az igazságszolgáltatás olyan ítéletet hozott a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium ügyében, amelyet precedensként használhatnak fel a már visszaadott vagyon újraállamosítására.

(A cikk teljes terjedelemben a Figyelő hetilap 2018. november 29– i számában olvasható.)

Előkészítés alatt a regionális és kisebbségi kultúra fejlesztésének stratégiája

2018. november 28. – Felvidék Ma

November 27-én került sor a Bukovszky László kisebbségi kormánybiztos vezette nemzeti kisebbségek és etnikumok bizottsága XXXI. ülésére. A bizottság idei utolsó ülésén több témát vitattak meg, melyek közül a legfontosabbak A regionális és kisebbségi kultúra fejlesztésének stratégiájához, a nemzetiségi vagy etnikai hovatartozásra irányuló népszámlálás előkészítése módszertanához, a Kisebbségi Kulturális Alap tevékenységéhez, valamint a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatához kapcsolódtak. Rigó Konrád, a kulturális tárca államtitkára a stratégiával kapcsolatban elmondta, hogy Szlovákia történetében első alkalommal kerül sor a regionális és kisebbségi kultúra fejlesztésére irányuló nemzeti stratégia előkészítésére.

Andrej Kiska Zsák Malina Hedviget fogadta

2018. november 28. – Új Szó, Körkép

„Sajnos meg kell állapítanom, hogy Zsák Malina Hedvig története annak a példája, hogyan mondott csődöt az állam azon alapvető feladatában, hogy igazságot szolgáltatson. 12 év vizsgálat után nehéz igazságosságról beszélni. Főleg azután, hogy Zsák Malina Hedvig éveken át politikai támadások célpontjában volt az akkori belügyminiszter és a rendőrség részéről.“ Kiska nem akar az ügyben bírót játszani – mint írja, a hasonló esetek kivizsgálása nem lehet politikai viták áldozata.

Néphagyomány az óvodai és az iskolai nevelésben

2018. november 28. – Új Szó

A hét végén befejeződik az a képzés, melynek célja, hogy az óvónők és az iskolák alsó tagozatos tanítói hatékonyan építsék be a néphagyomány egyes elemeit az oktatói-nevelői munkába. A Comenius Pedagógiai Intézet, a Hagyományok Háza Hálózat – Szlovákia, valamint a Királyhelmecei Közös Tanügyi Hivatal által szervezett 60 órás képzést befejezők 15 kreditpontot szereznek. A képzés célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hagyománykövetítés pedagógiai módszertanát, valamint megismerjék az óvodai és az iskolai hagyományápolás lehetőségeit.

Zenta: Ismét Pető-kurzust szerveztek

2018. november 28. – Vajdaság MA, Pannon RTV

A budapesti Semmelweis Egyetem Pető András Karának konduktorai kilencedik alkalommal tartanak intenzív, háromhetes fejlesztő foglalkozásokat a sérülteknek Zentán. A szakemberek által irányított programokba jelenleg 25 résztvevő kapcsolódott be Vajdaság minden területéről.

Határon túliként a kultúrával élteted magad – Lajkó Félix a Mandinernek

2018. november 28. – Maninder – Szilvay Gergely

A világhírű vajdasági hegedű- és citeraművésszel magyarságáról, ihletforrásairól és a zenészlétről beszélgettünk. Lajkótól megtudtuk: vajdaságinak születni kell, az erdélyi Gyimesbe viszont szívesen költözne. Karácsonykor a hegedűt nem, csak a kanalat és a villát veszi elő otthon: „Hatalmas zabálás van, az a lényeg”. Interjúnk.

Porosenko Trumpon keresztül üzent Putyinnak

2018. november 28. – karpatalja.ma, Kárpátalja

Petro Porosenko ukrán államfő arra kérte Donald Trump amerikai elnököt, ha találkozik orosz kollégájával, Vlagyimir Putyinnal Argentínában a G20-as országcsoporthoz csúcsértekezletén, tolmácsolja neki üzenetét, hogy – mint fogalmazott – “tűnjön el Ukrajnából” – számolt be szerdán az NBC amerikai televízióra hivatkozva az UNIAN ukrán hírügynökség.

Az elhurcolt (h)ősökre emlékeztek Bátyúban

2018. november 29. – Kárpátalja

November 25-én emlékeztek meg Bátyúban a hetvennégy évvel ezelőtti szörnyűséges történelemről, az 1944-ben sztálini lágerekbe elhurcolt emberekről, akik a legdrágább dologgal – életükkel – fizettek magyarságukért.

Adventváró délelőtt a Sámuel Alapítványnál

2018. november 28. – karpatalja.ma

A beregszászi székhelyű Sámuel Alapítvány kötelékébe 11 család típusú gyermekotthon tartozik. Ezeknek a családoknak szerveztek adventváró összejövetelt november 24-én. Az immár másodszor megrendezett programon minden tagcsalád részt vett, így közel 80 gyerek és felnőtt készült együtt az adventi időszakra.

Megjelentek a Bethlen Gábor Alap pályázatai

2018. november 28. – Népújság

A megszokottnál valamivel korábban megjelentek a Bethlen Gábor Alap 2019-es pályázatait, köztük a Muravidékre is vonatkozó központi pályázati felhívás. A pályázatok november 20. és december 19. között adhatók le a megszokott módon a NIR számítógépes rendszeren keresztül, a pályázók 500 ezer és 2,5 millió forint közötti összegre pályázhatnak, a rendelkezésre álló összeg 700 millió forint. Hagyományosan vissza nem térítendő összegekről van szó. Bővebb információk a <http://bgazrt.hu/tamogatasok/> weblapon.

Az MMR 60, a Hidak 40 éve

2018. november 28. – Népújság

Nemzetiségi sorsban a legfontosabb feladatok közé tartozik az anyanyelv használata, fejlesztése. Szlovéniában magas szintű jogokkal élhet a muravidéki magyarság több területen is, az egyik fontosabb ezek között a tájékoztatás. A magyar anyanyelven történő tájékoztatást szolgálja az idén 60 éves Muravidéki Magyar Rádió, illetve a 40 éves Hidak című tévéműsor. Az RTV magyar műsorainak stúdiója egész évben folyamatosan gondoskodott a jubileum megünnepléséről, a jubileumi év csúcspontja pedig a pénteki gálaműsor lesz.

A muravidéki irodalomról a ljubljana-i könyvvásáron

2018. november 28. – Népújság

A 34. Szlovén Könyvvásáron Ljubljánában Magyarország díszvendégi szerepe keretében a magyarországi szerzők mellett idén első ízben a muravidéki magyar írók is bemutatkoztak. November 22-én Göncz László történész moderálásával Bence Lajos irodalomtörténész, költő és Halász Albert költő a fél évszázados múltra visszatekintő, közel 150 szerzői művet és más irodalmi kiadványt maga mögött tudó szlovéniai magyar irodalom reprezentáns alkotóiról és alkotásairól szólt.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2018. november 28. – Kossuth Rádió

Moszkál-Magyar találkozó

Bár a magyar-ukrán kapcsolatok történelmi mélypontra vannak, a két ország közti párbeszédet mindkét fél igyekszik fenntartani. Ennek jegyében került sor Magyar Levente külügyi államtitkár és Hennagyij Moszkál, Kárpátalja kormányzójának minapi, beregszászi találkozására. Ennek következményeként a Magyar Kormány és az Ungvári Magyar Főkonzulátus támogatásával korszerűsítik a szolyvai Gyermekotthont, optimalizálják a fűtési rendszert és egy, a gyermekek szállítására alkalmas kisbuszt is biztosítanak az intézmény számára - az erről szóló megállapodást ma írták alá a felek. Iváncsik Attila mikrofonja előtt Buhajla József ungvári magyar főkonzul.

II. Rákóczi Ferenc mellszobor-avatás Ungváron

Kárpátaljai kulturális eseményről szólnak a következő percek. Magyarország Ungvári Főkonzulátusának és az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Karának támogatásával ünnepélyesen felavatták II. Rákóczi Ferenc mellszobrát az egyetem Magyar Karán. Iváncsik Attila tudósított a megtalált, helyreállított és Ungváron újra felavatott Rákóczi-szoborról.

A nagyváradi Rulikowszky temetőben sétányokat alakítanak ki

A magyar emlékek mentésével folytatjuk, de már Nagyváradról. A nagyváradi Rulikowszky temetőben sétányokat kialakítását tervezik, amelyek olyan személyiségek sírhelyeit kötnék össze, akik valaha sokat tettek városukért. Farkas László helytörténeti blogger elvégezte az előzetes felmérést, és átadta az önkormányzatnak. Tapasztalatait megosztotta tudósítónkkal, Ionescu Nikolettal is. Ionescu Nikolett beszélgetett Farkas Lászlóval a nagyváradi temetőben tervezett újításokról.

Példás összefogás szerveződött egy helytörténeti mentőakció köré Aradon

Példás összefogás szerveződött egy helytörténeti mentőakció köré Aradon. „A legnagyobb aradi magyarnak” tartott Barabás Béla, volt budapesti és bukaresti országgyűlési képviselő, családi sírkertjét mentették meg aradi polgárok a magyar érdekvédelmi szervezettel közösen. Az elhanyagolt síremlék feltérképezése sürgős, nehogy – a sírhelyek bérleti díjának lejártával - rátemessenek, mert ezzel újabb aradi magyar személyiségek emléke tűnne el. Pataky Lehel Zsolt összeállítása.

Sikeres uniós pályázatoknak, magyar kormánytámogatásnak és testvérvárosi kapcsolatainak köszönhetően Nagykároly sokat fejlődött az utóbbi években

Sikeres uniós pályázatoknak, magyar kormánytámogatásnak és testvérvárosi kapcsolatainak köszönhetően Nagykároly sokat fejlődött az utóbbi években. Kovács Jenő polgármester szerint sikerült a szatmári, nagy múltú történelmi városnak előretörnie, kilépnie Szatmárnémeti árnyékából. További terveiről, újabb fejlesztésekről beszélgetett Nagykároly első emberével Zsoldos Barnabás.

Egyre rendszeresebbé válik a délvidéki magyar pedagógusok továbbképzése a szabadkai Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ jóvoltából

Egyre rendszeresebbé válik a délvidéki magyar pedagógusok továbbképzése a szabadkai Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ jóvoltából. A Vajdasági Pedagógiai Intézet által akkreditált, egynapos, ingyenes szombati továbbképzés a konfliktuskezelésről szólt. Grezsa Ferenc pszichiáter, mentálhigiénés szakember, a budapesti székhelyű Károli Gáspár Református Egyetem tanára, tartotta a foglalkozást azzal a nem titkolt céllal, hogy

előbb-utóbb a Délvidéken is rendszeres egyetemi képzés indulhasson mentálhigiénés szakon. Németh Ernő kérdezte Grezsa Ferenc mentálhigiénés szakembert.

Jótekonysági koncertet tartottak a 15. Kolozsvári Népzene és Néptáncfalalkozó gálaműsorában az Öreg Zenészekért

Jótekonysági koncertet tartottak a 15. Kolozsvári Népzene és Néptáncfalalkozó gálaműsorában az Öreg Zenészekért. Az erdélyi népzene adatközlő nagyjainak megsegítésére gyűjtöttek – gyógyszerre, tűzifára, élelmiszerre, a mindennapi megélhetésre, mert sokan közülük filléres napi gondokkal küzdenek. Szilágyi Szabolcs is felkarolta ügyüket.